

Ὁ μὴ σεβόμενος τὰς ἐορτάς: Αὐτὸς οὐ Στιφανῆς ὥς κί τ'ς Κυριακῆς δ'λεῖ, καλὰ τοὺν λέν' γιορτουμάχον.

γιορτοντυμένος ἐπίθ. Ἡπ. (Ξηροβούν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γιορτὴ καὶ τῆς μετοχ. ντυμένος τοῦ ρ. ντύνω.

Ὁ ἐορταστικῶς ἐνδεδυμένος. Συνών. γιορτινοντυμένος, γιορτινοντυνᾶτος.

γιορτοπιάνομαι Θράκ. (Μέτρ.) Κεφαλλ. κ.ά. γιορτουπιάνομι Στερελλ. (Ἀχυρ.) Μετοχ. γιορτουπιασμένους Στερελλ. (Ἀχυρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γιορτὴ καὶ τοῦ ρ. πιάνομαι, διὰ τὸ ὅπ. βλ., πιάνω.

1) Συλλαμβάνομαι (ἐν γαστρὶ) ἐν ἡμέρᾳ ἐορτῆς ἢ κατὰ τὴν προηγουμένην τῆς ἐορτῆς νύκτα ἐνιαχ.: Γιορτοπιάστηκε, βλέπω (ὅταν οἱ ὑπολογισμοί, μὲ βάσιν τὸν χρόνον γεννήσεως, δείξουν ὅτι τὸ τεχθὲν συνελήφθη ὡς ἀνωτέρω) Κεφαλλ. Τὰ γιορτοπιασμένα παιδιὰ γίνονται στριγλάκια Θράκ. (Μέτρ.) Τὰ γιορτοπιασμένα παιδιὰ εἶναι μπιτ λωβὰ (= ἀνάπηρα, σημεῖω μένα) Ἡπ. (Μαργαρ.) β) Ἡ μετοχ. γιορτοπιασμένος, ὁ ἔχων σωματικὸν ἐλάττωμα, καχεκτικὸς Κεφαλλ. Πελοπ. (Ξεχωρ.)—Ν. Πολίτ., Παραδ., 2, 1282: Τσεῖνη ἢ Μαρία γέννησε τσ' ἄλλο παιδί γιορτοπιασμένο. γ) Ὑβριστικῶς ἐπὶ ἀτάκτου παιδὸς Πελοπ. (Ξεχωρ.): "Α, ρε γιορτοπιασμένο, ἃ σὲ βάλω 'ς τὰ χέρια μου, θὰ σὲ τσαραπίσω (= χτυπήσω). 2) Διατελῶ ἐν ἐορτῇ, σχολάζω Στερελλ. (Ἀχυρ.): — Εἴσι κί σὺ γιορτουπιασμένους σήμιρα, μπάρμπα; — Γιορτουπιάνομι κί 'γὼ κανιὰ βουλά. Εἴστι πέρα γιὰ πέρα γιορτουπιασμέν' ἰδῶ κάτ'. 3) Ἐνδύομαι ἐορταστικῶς Στερελλ. (Ἀχυρ.) Σὰ γιορτουπιασμένου σὶ γλέπου σήμιρα Ν'κόλα!

γιορτόπιασμα τὸ, Ζάκ. Ἡπ. (Κοκκιν. Λάκκ. Σούλ. Μαργαρ. Πάργ. Τσαμαντ. κ.ά.) Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κεφαλλ. Κύθν. Πελοπ. (Βασαρ. Δυρράχ. Ἡλ. Καρδαμ. Μανιάκ. Φιγάλ. κ.ά.) — Λεξ. Βλαστ. 391 γιορτόπιασμα Ἡπ. (Ζαγόρ. Ἰωάνν. Κουκούλ. Πλατανούσ.) Μακεδ. (Καταφύγ. Κοζάν. Μελέν. κ.ά.) Στερελλ. (Φθιώτ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γιορτοπιάνομαι.

Ἡ σύλληψις κατὰ τὰς παραμονὰς Κυριακῶν ἢ μεγάλων ἐορτῶν, ἢ ὅποια, κατὰ τὰς λαϊκὰς ἀντιλήψεις, θεωρεῖται ἀμαρτωλὴ καὶ φέρει παιδιὰ ἀνάπηρα καὶ ἐλαττωματικὰ (περὶ ταύτης βλ. Ν. Πολίτ., Παραδ., 2, 1281 κ.έξ.) ἐνθ' ἄν.: Σημαδιακὰ παιδιὰ γεννιῶνται, κ' εἶναι γιορτοπιάσματα ἢ ἀπὸ παθιαραίους γονῆδες Μανιάκ. β) Ὑβριστικῶς, παιδίον τοῦ ὁποίου ἡ σύλληψις ἐγένετο κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν ἀνωτέρω ἡμερῶν ἐνθ' ἄν.: Φυλᾶνε τίς γιορτάδες γιὰ τὸ γιορτόπιασμα, πού βγάνει σημαδιακὰ παιδιὰ Ἡλ. Συνών. γιορτοκάμωμα, γιορτόσπαρμα. γ) Κατ' ἐπέκτ., ἄνθρωπος ἔχων ἐκ γενετῆς ἐμφανὲς σωματικὸν ἐλάττωμα, ὁ ἀνάπηρος ἢ γενικὰ ὁ καχεκτικὸς, ἀσθενικὸς, μικρόσωμος, ἀτελὴς ἄνθρωπος Ἡπ. (Ζαγόρ. Τσαμαντ. κ.ά.) Κύθν. (Πελοπ. Βασαρ. Δυρράχ. Ἡλ. Μανιάκ. κ.ά.) Στερελλ. (Φθιώτ.): Τί σοὶ πιδί εἶν' αὐτό; Μπὰ κί τό 'χει γιορτόπιασμα; Βασαρ. Συνών. γιορτοπιασμένος (ἐν γιορτοπιάνω 1β), σημαδεμένος (εἰς λ. σημαδεύω), σημαδικός, σημαδεμένος (εἰς λ. σημαδεύω). δ) Τέρας, τερατόμορφος ἄνθρωπος Ἡπ. Μακεδ. (Μελέν.) ε) Ἀνθρωπος μι-

κρόνους, ἡλίθιος, μὴ σῶος τὰς φρένας Πελοπ. (Καρδαμ.) στ) Ἀνήθικος, αἰσχρὸς Ἡπ. (Κοκκιν. Κουκούλ. Πάργ.) Θράκ. (Σαρεκκλ.) ζ) Ἐπὶ παιδὸς ἀτάκτου, ὕβρις Ἡπ. (Πλατανούσ.): Τὰ γιορτουπιάσματα δὲν ἄφ'καν κανένα γκόρτσου νὰ γέν', τὰ 'φαγαν ἄγ'ρα.

γιορτοπλένω ἐνιαχ. γιορτουπλένου Στερελλ. (Φθιώτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γιορτὴ καὶ τοῦ ρ. πλένω.

Πλένω πολὺ καλὰ: Ἄσμ.

Βρίσκει τὴ μάννα τ', πῶπλινι τὰ ροῦχα τ' πιδιού τ'ς.

— Πῶς κί τὰ πλιέν'ς, λέει της, πῶς κί τὰ γιορτουπλέν'ς;

γιορτόσπαρμα τό, Μακεδ. (Καταφύγ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γιορτὴ καὶ σπάρμα.

Γιορτόπιασμα 1α, τὸ ὅπ. βλ. Πβ. διαβολόσπαρμα.

γιορτοστόλι τό, Ἰθάκ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ρ. γιορτοστολίζω.

Ἐορταστικὸν ἔνδυμα: Τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια γιορτοστόλια μᾶς κοτσάρε. "Α δὲ γίνοντε φ'τίλια πάνω του, δὲ θὰ τὰ βγάλῃ (φ'τίλια = φιλίλια, ράκη). Συνών. γιορτοφόρι.

γιορτούλα ἡ, σύνθηθ. ἐορτούλα Κάσ. γιορτούλα βόρ. ἰδιώμ. γιορτούλ-λα Εὔβ. (Κύμ. κ.ά.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. γιορτὴ διὰ τῆς παρκαγωγ. καταλ. -οῦλα.

Γιορτίτσα, τὸ ὅπ. βλ., κοιν.: "Αμα ἐρχιταν κανιὰ γιορτούλα, πάιναν ταχτικά 'ς 'ν ἐκκλησιὰ Στερελλ. (Αἰτωλ.) β) Θωπευτ., ἡ ὀνομαστικὴ ἐορτὴ προσφιλοῦς προσώπου σύνθηθ.: 'Σ τὴ γιορτούλα σου, δέξου τίς ὀλόθερμες εὐχές μου Ἀθῆν.

γιορτοφόρι τό, Εὔβ. (Κορ. κ.ά.) Πελοπ. (Αἴγ. Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Κλειτορ. Πάτρ.) — Ν. Ἐστ. 4, 910 γιορτοφύρι Εὔβ. (Ἀκρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Δωρ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ ρ. γιορτοφορῶ, ὑποχωρητικῶς.

1) Ἐορτάσιμον ἔνδυμα Εὔβ. (Ἀκρ. Κορ. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Δωρ.): Τὸ 'χου γιορτοφύρι αὐτὸ Αἰτωλ. Τοῦ φουλᾶν ἀφορμὴ γιὰ γιορτοφύρι, ἀλλὰ πάλιονσι κί αὐτὸ Ἀκρ. 2) Ἡμέρα ἐορτῆς θρησκευτικῆς ἢ ἄλλης Πελοπ. (Αἴγ. Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Κλειτορ. Πάτρ.) — Ν. Ἐστ., ἐνθ' ἄν.: Ἐχουμε γιορτοφύρι Πάτρ. Χορεύοντε 'ς τὸ χωριὸ σὲ κᾶνα 'πίσημο γιορτοφύρι Ν. Ἐστ., ἐνθ' ἄν. Ἐχει γιορτοφύρι ὁ Νικόλας (ἔχει τὴν ὀνομαστικὴν τοῦ ἐορτῆν) Αἴγ. 'Σ τὰ χωριὰ ὅλα τὰ μεγάλα γιορτοφύρια ὁ κοσμάκης τὰ περιμένει μὲ χαρὰ Ἀρκαδ. 'Σ τὰ γιορτοφύρια, τὴ μέρα δηλαδὴ πού γιορτάζει ὁ καθένας, θὰ πάῃ 'ς τὴν ἐκκλησιὰ Κλειτορ.

γιορτοφοριάτικος ἐπίθ. Λεξ. Βλαστ. 328 γιορτοφουριάτικος Στερελλ. (Αἰτωλ. Περιστ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γιορτοφορεῖ καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άτικος.

Ἐπὶ ἐνδυμάτων, τὸ φορούμενον κατὰ τὰς ἐορτάς, ὡς γιορτοφορεῖ ἐνθ' ἄν.: Φορεῖ τὰ γιορτοφουριάτ'κα ροῦχα τ' Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἐχου ἓνα π'κάμ' σου ἀπὸ χασέ γιὰ γιορτοφουριάτ'κον αὐτόθ. Μὴ μ' τοῦ λιρώης τοῦ 'πανουφύρι μ', γιὰτὶ τό 'χου γιὰ γιορτοφουριάτ'κον Στερελλ. (Περιστ.)